

Utkast til strategiplan 2024-2028 FNF - kommentarer

NJFF vil knytte noen korte kommentarer til utkastet til strategiplan for FNF for 2024-2028 med utgangspunkt i spørsmålene som er stilt fra FNF.

Overordnet er det viktig å ha med seg at FNF er et forum og ikke en paraplyorganisasjon. Det tilsier at det bør være rom for litt ulik måte å jobbe på fra region til region og at det er organisasjonene som står i sentrum og **utgjør selve forumet**. Selvsagt må det være rammer for hvilke temaer/saker som bør prioriteres, slik det har vært gjennom senere tid, samtidig som det bør gå en grense for strømlinjeforming og uniformitet.

Det må finnes en god balanse som gir de mindre medlemsorganisasjonene tilstrekkelig bistand til å kunne være aktivt med selv uten eller få administrative og organisatoriske ressurser. Eierskap og delaktighet i forumet må vektlegges både fra FNF sentralt, koordinatorene og de enkelte organisasjonene. Det fordrer også at organisasjonene prioriterer innsats i FNF-arbeidet. Her må også sentralorganisasjonene ta sin del av ansvaret for å påpeke viktigheten at et slikt engasjement.

Høring nå

Hva vil organisasjonene med FNF i perioden 2024-2028?

NJFF ønsker at FNF skal videreføre og videreutvikle rollen som koordinator og pådriver for organisasjonenes engasjement i viktige areal-, natur- og friluftlivssaker på lokalt/regionalt nivå.

FNF har bidratt til å løfte viktige saker på regionalt nivå, og med det presset som i dag er på areal og natur, er det viktig å kunne ta dette arbeidet videre.

Hvordan skal vi presisere vedtektenes formål?

NJFF mener gjeldende vedtekter greit dekker hva vi ønsker med FNF fremover. Forslag til endring for å forenkle ordlyden, samt en presisering av den koordinerende rollen i fylkene:

«FNF er et samarbeidsforum mellom natur- og friluftslivsorganisasjonene på fylkesnivå. Formålet med FNF er å styrke organisasjonenes arbeid med å ivareta deres natur- og friluftslivsinteresser.»

«Nasjonalt skal FNF ivareta arbeidsgiveransvaret for koordinatorene i fylkesvise Forum for natur og friluftsliv og følge opp det faglige arbeidet i disse. I fylkene skal FNF være et forum for å fremme, koordinere og styrke tilsluttede organisasjoners arbeid med natur- og friluftslivsfaglige saker.»

1. Skal vi ha prosessmål, saksformål eller begge deler?

NJFF har, på nåværende tidspunkt i prosessen, ikke nok innsikt i forarbeidene til ny strategiplan til å mene noe om hva som her er mest hensiktsmessig av prosessmål eller saksformål. For svar på «mer spissede innspill på hvilke saklige formål» vi ønsker, se neste spørsmål.

2. Hva betyr «saker»?

Selv om mange utfordringer innenfor natur og friluftsliv er universelle, vil det måtte påregnes betydelig variasjon mellom de ulike regionene/fylkene. Dette taler for en fortsatt bred tilnærming i hva som kan legges i begrepet «saker». Rammene for FNF-samarbeidet bør altså gi rom for variasjon, for å kunne ivareta en nødvendig dynamikk i FNF som helhet.

Samtidig er det noen saker som er naturlig å løfte fram, som antas å være felles utfordringer uavhengig av regionale forskjeller. Eksempler på dette er planer/søknader innenfor utbygging av fornybar energi, behovet for en mer restriktiv arealbruk (herunder hyttebygging mm) og hindre forringelse av friluftsopplevelser.

NJFF stiller oss ikke, på dette steget i strategiutviklingen, avvisende til at gjøremålene presiseres i den retningen som er foreslått i høringsdokumentet. Vi påpeker kun at en eventuell presisering ikke blir så rigid at den blir begrensende for regionalt engasjement.

Det er også i denne sammenhengen viktig å huske at FNF er et koordinerende ledd for medlemsorganisasjonene.

3. FNFs funksjoner i fylkene

Essensen av FNF-samarbeidet er godt oppsummert i de tre siste kulepunktene fra styringsdokumentet. Dersom man konsentrerer innsatsen mot disse tre punktene, vil man kunne komme langt både i å sette natur og friluftsliv på dagsorden og man vil markere seg med tanke på å knytte politiske kontakter lokalt og regionalt.

Innenfor disse tre kulepunktene ligger et betydelig handlingsrom for den jobben som FNF skal gjøre i de enkelte fylkene. NJFF vurderer at det ikke er hensiktsmessig å legge til nye punkt. Det meste kan uansett legges inn her, og vi opplever at de ulike forumene i dag ikke har rom for å utvide sitt engasjement uten å måtte kutte ut noe av det de allerede gjør.

Det må gjøres løpende prioriteringer av de enkelte forumene basert på hva organisasjonene ønsker og de overordnede rammene for virksomheten. Her må hvert enkelt forum ha et handlingsrom.

4. Hva skal FNFs rolle være på kommunalt nivå?

NJFF mener det ikke vil være hensiktsmessig å gå i retning av å etablere samarbeidsfora på lokalt nivå. Det er mer nærliggende at FNF, gjennom sine prioriteringer, velger å følge opp viktige enkeltsaker i aktuelle kommuner som et ledd i sitt arbeid med f.eks. plansaker.

5. Hvem er med, bør vi invitere flere, hvordan samarbeide?

Det bør alltid være rom for å kunne knytte til seg flere i FNF-familien. Imidlertid er det viktig at potensielle nye medlemmer må ha et breddeengasjement innenfor temaene som ligger i FNFs formål.

NJFF mener det ikke bør åpnes for å knytte til seg «en-sak»-organisasjoner eller tilsvarende. Da bør FNF heller vurdere et sakssamarbeid der dette kan være relevant, etter å ha forankret et eventuelt samarbeid i sine styrever.

Angående best mulig samarbeid:

NJFF mener erfaringene fra senere tid viser at det er viktig med kontakt og dialog mellom FNF-ene på fylkesnivå og medlemsorganisasjonene nasjonalt, ikke minst innenfor

fagområdene som både de nasjonale organisasjonene og FNF arbeider med. Jevnlige digitale møter, slik FNF har tatt initiativet til noen ganger nå, er en god måte å utveksle erfaringer og bedre koordinere hva som gjøres nasjonalt og det som skjer regionalt.

Utover det rent faglige arbeidet, vil det være viktig med tilsvarende kontakt/dialog mellom FNF-styret nasjonalt og de regionale styrene.

Det bør fortsatt være slik at de nasjonale organisasjonene er de som skal arbeide for å medvirke til gode rammebetingelser for natur og friluftsliv nasjonalt, mens FNF følger opp med sitt arbeid regionalt.

6. FNF-familien – hvordan kan medlemmene styrke FNF hver for seg og sammen?

Som før nevnt, mener NJFF at det er viktig at strategidokumentet fremdeles gir rom for regionale ulikheter og et spekter i saker man kan engasjere seg i.

Dét sagt, er det et nasjonalt ansvar å spille våre regionale organisasjonsledd så gode som mulig. I forrige spørsmål har vi vært inne på viktigheten av informasjonsutveksling.

Videre sitter de ulike organisasjonene på ulik spesialkompetanse innen sine interessefelt. NJFF mener det kan styrke FNF som helhet dersom koordinatorene tenker på, og gis trygghet til å hente inn, slik kompetanse når det kan styrke argumentasjonen og påvirkningen i saker. Kjennskap til hvilken kompetanse som sitter i hvilke organisasjoner, kan være et nasjonalt ansvar å viderefremme.

7. Regional organisering

I og med at FNF sitt formål er å fremme, styrke og *koordinere (NJFFs forslag til formål)* opp mot myndigheter i fylkene, mener NJFF at det kan være hensiktsmessig at organiseringen følger de til enhver tid gjeldende fylkesgrensene i det offisielle Norge. På en annen side, så kan en organisering etter større regioner/ landsdeler skape større kollegier innad i FNF og en bedre utnyttelse av ressursene ved at eventuell spesialkompetanse/ interesse blant koordinatorene kan brukes mer på tvers.

Dette er imidlertid et spørsmål som grenser opp mot arbeidsgiveransvaret til FNF, og NJFF ønsker ikke å anbefale hverken det ene eller andre i så måte.

8. Andre synspunkter

NJFF har ingen kommentarer utover det som framkommer ovenfor.

Hvalstad, 23. august 2023

Eldar Berli (sign)

Generalsekretær NJFF